

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

1906. 13. sz.
1.

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: A dohánynagyáruda kistőzsde nélkül. — A dohánykisárusok fogyasztási szövetkezete. — Vegyes hírek.

A dohánynagyáruda kistőzsde nélkül.

Egy idő óta sajtószerűen kezdik elintézni a pénzügyminiszteriumban azokat az ügyeket, melyek a kis ember kívánságát és érdekét képviselik. Egész egyszerűen nem törődnek vele, hogy e kívánságok jogosultak-e vagy nem, sőt annyira mennek, hogy figyelembe se veszik az alsóbb hatóságok rendeleteit és meghagynak mindent a régiben.

Egy ez évi február havában kelt rendelet, mely a fővárosi nagytőzsdéseknek nincs inyére, valamely fiókládában aluszsa az igaztalanok álmát, a szegény kistőzsdések pedig, a kiknek érdekeit védi e rendelet, leshetik az életbe lépését. Ilyen kérdés a fővárosi nagytőzsdék kérdése is, a melyeknek mindegyike egyuttal kistőzsde is. Dacára annak, hogy kimutattuk, miszerint ez az anomália Bécsben már régen megszűnt és egyetlen egy nagytőzsdés sem folytat ott kistőzsdés üzletet, dacára hogy hivatkoztunk egy bizonyára teljesen illetékes tanura, Gränzenstein Béla titkos tanácsos Ó excellentiájára, a kinek szándékában volt ezen jogtalanság megszüntetése, egy kéz sem mozdul, hogy ezen állapoton, mely magában a fővárosban ezer állampolgárnak érzékeny kárt okoz, változtasson.

A fővárosi nagytőzsdés könnyen nélkülözheti a kistőzsdét, mert igen könnyű módon képes költség terhét felére leszállítani. A fővárosi nagytőzsdés, a kihez rendszerint 2—400 kistőzsdés utalva van, a kik kénytelenek amant felkeresni, üzletét valamely mellékutca-

ban folytathatja és nem kell, hogy a főváros legdrágább bérhelyiségeit felfogadja. Ez megkímélhetné őt jelentékeny teherföllettől, melyet ma a kistőzsdéből eredő keresettel kénytelen fedezni, tehát a kistőzsdések rovására, miután ezeknek a főváros területén ezáltal egy millió koronával kevesebb bevételük van.

Találomra akarunk itt egy példát felhozni annak kimutatására, hogy a fővárosi nagytőzsdésnek nincs szüksége kistőzsdére. A X-dik kerület nagytőzsdéje évenként nagyban 4 millió koronányi forgalmat csinál, a melyért az államtól $\frac{7}{10}$ percent provisiót, tehát 28000 koronát kap. Ehez kell:

1. egy raktár egy mellékutcában, melynek bére	600 korona
2. egy segéd, kinek fizetése	3000 „
3. két háziszolga fizetése	2000 „
4. fuvar egy esztendőre	600 „
5. veszteség a ládákön	1600 „
6. adó	2400 „
Különbféle kiadások	1000 „
összesen:	11200 „

Az üzleti eredmény e szerint a következő:

Bevétel provizióban	28000 kor.
Kiadás	11200 „

tiszta nyereség . . . . . 16800 korona.

Meg kell jegyeznünk, hogy itt tényleges, az igazságnak megfelelő adatokról van szó, melyek igényt tartanak teljes szakismeretre, mert úgy a teljesítendő munka nem igényel nagyobb apparátust, mint az itt jelzett, mint

a hogy elegendő a bérhelyiség, melyet az olcsó áron beállítottunk. És a mi a befizetett tőkét illeti, elegendő — tekintettel a nyújtott kamatmentes hitelre — még további 40,000 korona, a mely ilyképen a tulajdonos igen jól megfizetett munkája mellett fényesen kamatozik.

Azt kellene ezek után hinni, hogy egy ily nagytőzsdés, a ki saját munkájáért (ha ellátja) oly összeget kap, a milyent egy államtitkár is alig huz, teljesen meg van elégedve. Hát ez tévédés! Ő többet akar keresni, sokkal többet és így minden tőle telhető erővel azon igyekszik, hogy kistőzsdéjét el ne veszítse. Mert ezzel a kistőzsdével a tényálladék a következőképen alakul:

Provisio a nagytőzsde után . . .	28000 kor.
„ a kistőzsde után 300,000	
kor. forgalom mellett . . .	30000 „
összesen . . .	58000 kor.

Ehez járul még a mellékcikkekéből eredő kereset legalább 10,000 korona értékben, úgy hogy összesen keres 68,000 koronát.

A költségteher pedig a következő:

1. Helyiség bére	12000 kor.
2. Segéd	4000 „
3. Szolga	1200 „
4. Háziszolga	1000 „
5. Kistőzsdei személyzet	3000 „
6. Fuvar	600 „
7. Veszteség ládákön	1600 „
8. Adó	2400 „
9. Különféle kiadások	1000 „
összesen:	26800 „

Végeredményben:

Bevétel	68000 „
Kiadás	26800 „

marad tiszta jövedelem 41200 korona

Magától értetődik, hogy ezen eredmény nem mindenütt egyforma, sőt van a fővárosban nagyobb forgalmu nagytőzsde is sokkal kisebb keresettel, mint ahogy olyanok is vannak, melyeknek tulajdonosai csak igen szerényen bírnak megélni üzletükből. De elvégre épen ezekre, a kik ma keveset keresnek, sokkal praktikusabb és célszerűbb lenne, ha kistőzsde nélkül vezetnék üzletüket, mert épen ezeknél felemészti a költség az egész hasznot, sőt sokszor nem is telik belőle.

A dolog természetében rejlik, hogy azok, a kik oly óriási hasznot huznak, mint a hogy fent eszeltük, minden erővel azon vannak, hogy a kistőzsdét el ne veszítsék. Ha nem károsodna a Budapesten élő 1000 kistőzsdés, a kiknek legmagasabb tiszta jövedelme alig haladja tul a 2000 koronát és a kiknek többsége kénytelen 3—400 koronányi haszonnal beérni, akkor semmi kifogásunk sem lenne az ellen, hogy léteznek boldog emberek, a kik azért, hogy másokat dolgoztatnak magukért, évente minden fáradság nélkül 40,000 koronát zsebelnek be. Csakhogy a kisembereknek nagy a nyomora, ez így tovább nem mehet. Az az egy milliónyi forgalom évente kell, hogy a fővárosi kistőzsdéseknek jusson, a nagytőzsdések meg lehetnek elégedve a fent kimutatott proviziójukkal, a melyből igen szépen meg tudnak élni.

Ennek elérése a mi célunk és ebbeli törekvésünkben mi ellankadni nem fogunk. Mi ezt az ügyet többé szem elől nem tévesztjük és oda fordulunk az ország legmagasabb tényezőihez is segítségért az agyonsanyargatott, szegény kistőzsdések érdekében, az állam ama napszamosai érdekében, a kik az éjjel-nappal folytatott munkájuk után bevett filléreket kénytelenek letenni azoknak az asztalára, a kik legveszedelmesebb konkurrensaik. A nagytőzsdével kapcsolatos kistőzsde már nem való a mi napjainkba, az igazságos és humánus korszak napjaiba.

A dohánykísárosok fogyasztási szövetkezete.

A dohányárosok részére létesítendő fogyasztási szövetkezet megalakítására vonatkozó felhívásunk, amint várható volt, mindenfelé lelkes fogadtatásra talált. A kibocsátott aláírási iverk majd mindegyikén ott vannak ama kistőzsdések nevei, akik nemcsak az új szövetkezetbe belépni óhajtanak, hanem akik el vannak tőkélve, még azzal a kilátással is, hogy néhány hétig kevesebbet fognak eladni, hogy az összes osztókat gyártmányokat kiküszöböljék és semmiféle dohányos cikket nem tartanak raktáron, mely nem nálunk Magyarországon készült. Sőt két galiciái gyáros már arról értesített bennünket hogy a fogyasztási szövetkezetbe belépnek és a célból itt Magyarországon gyáratat fognak felállítani.

De a közönség is, ugyilátszik, igen érdeklődik a dolog iránt, amit legjobban bizonyít a következő hozánk beérkezett levél:

Tisztelt szerkesztőség! Tegnap olvastam egy a kisdohányárosok részére felállítandó fogyasztási szövetséget megalakulására irányuló felhívását és kénytelen vagyok megvallani, hogy engem a dolog nagyon meglepett. Álmomban sem gondoltam volna ugyanis, hogy a kir. magy. dohánytőzsdékben egyebet árulnak magyar gyártmánynál. Hogy egy papirszivarszikipát Csehországból kelljen behozni, sohse hittem volna. Ily körülmények közt nem csoda, ha a helyett, hogy az országba bejöjjön pénz, az idegenbe küldenek rengeteg összeget még pedig oly cikkekért, melyeknek Ausztriából való beszerzése megszegyenítő ami iparunkra, de még megszegyenítőbb bizonyítékát adja azon hazafias szellemnek, mely itt egyes körökben uralkodik.

Becsés lapja a felhívás által csak azt tette, amit tennie kellett, hogy ez uton jóvá tegyen egy eddig elkövetett hibát. Különös nagy érdemet az ügy körül szerezne becsés lapja akkor, ha propagandát csinálna a mellett, hogy *a közönség ne vegyen sem szivarszikipát, sem szivarkapapirt, sem gyufát oly trafikban melynek a szövetséghez való hozzátartozósága az üzlethelyiségben oly világosan láthatóvá nem lesz, mint a dohánytőzsdei engedély.* Természetes, hogy egy szövetségi tagnak sem szabadna mást tartani raktáron, mint magyar gyártmányt.

Soraim közlését nagyon köszöni hive

Madarassi Béla.

Köszönjük a tisztelt beküldőnek a közölt eszmét, melyet a dohányárosok legközelebbi ülésén szóba is fogunk hozni.

Vegyes hírek.

A nagytőzsdések nyugtabélyege. A pénzügyminiszterium tudvalevőleg a nagytőzsdések terhére nyugtabélyegilletéket vezetett be, a melyet ezeknek a kistőzsdéseknek eladott áru után huzott provisio után fizetniök kell. Miután a nagytőzsdések szövetsége, dacára az annak idején hangoztatott ellenkező nézetünknek minden nagytőzsdést külön-külön kötelezett arra, hogy ezen illetéket megreklamálja, mindama nagytőzsdéseket, akik azt megfellebezték, el is utasították és az illetéket tovább is fizetniök kell.

Valóban nem értjük, mire való az a szövetség egyáltalán? Ha az élén nem áll egy tehetséges ügyvéd, a ki képes tagjai részére ezen igen igazságtalan adó eltörlését kieszközölni, akkor vajmi kevés haszna van belőle ama vidéki tagjainak, a kik amugyis igen keveset keresnek és akik egyedül arra jók, hogy tagdíjaikkal hozzájáruljanak a szövetség fenntartásához, a fővárosi nagytőzsdések nagyobb dicsőségére és üdvére.

A szivarkapapir megadóztatása Németországban. A dohány- szivar és szivarka megadóztatására vonatkozó, legközelebb életbe léptetendő és már jóvá-

hagyott törvény a szivarkapapir megadóztatása tekintetében is tartalmaz határozmányokat, mely utóbbi alighanem érzékenyen fogja sújtani a gyáripart. Mert az ellenőrzés, mely itt gyakoroltatni fog, olynemű, hogy minden hivatalos közeg, mely az ellenőrzéssel meg van bízva, képes lesz a gyárost zaklatni, ha ugy fogja akarni. Ilyképen nem szabad azonban törvényt alkotni, hogy egyedül a hivatalnokok lelkiismeretességétől tétessék függővé, vajjon szükséges-e egy hivatalos eljárás. Sokkal helyesebb lett volna, ha a megadóztatás, ugy mint nálunk a szesznél, a gyártás vagy a vámhivatal helyén történnék meg és viszont, azon papirért, mely kimutathatólag más célra szolgál a befizetett összeg visszaadatnék. Egyébként igen hamar ki fog sülni, mily nagy következményekkel járnak majd e kis okok.

Egy vészkiáltás! A fővárosi dohánytőzsdék száma napról napra szaporodik, ahelyett hogy csökkenne. A szorongatott dohányárosok, kiknek a mult évben amúgy is sokkal csekélyebb forgalmuk volt, mint az előző években, ama veszélynek vannak kitéve, hogy bevételeik még csekélyebbek lesznek. Ehez járul, mint ismeretes, a helyiség bérének, az élelmiszerek szóval mindennek tetemes megdrágulása. Miután minden egyes tőzsdének jövedelme szoroson meg van határozva, magától értetődik, hogy minden ujonnan létesített tőzsde a szomszédos tőzsdének megkurtítja a kenyérét. Ha az új dohánytőzsdék oly helyeken létesülnének, ahol új utcák, utak és terek nyilnak, akkor még hagyján; de a rövid idő óta engedélyezett tőzsdék valamenyien közvetlen közelében vannak oly dohánytőzsdéknek, melyik amúgyis csak tengődnek. Ehez járul a nagytőzsdék konkurrencziája, melyek egy millió korona forgalmat csinálnak kicsinyben és a melyek kistőzsde nélkül is egész jól megélhetnek. A kormány részéről várnak a szegény kistőzsdések segítséget, melyre égető szükség van!

Dohányárosok sorsjátéka. Bécsben néhány spekulatív alak, kik a szegény dohányárosokon kívánának meggazdagodni sorsjátékot rendeztek állítólag ezek javára. Ezen a példán okulva az itteni dohánynagytőzsdék szövetsége is kérvényt adott be a pénzügyminiszteriumhoz, melyben szintén engedélyt kért egy ilyen sorsjátékra. A pénzügyminiszterium szerencsére nem engedélyezte ezt, és a kérvényt elutasította. A szövetséget itteni vezetősége két tagot, a kik melleleg megjegyezve ép oly kevéssé dohányárosok, mind a bécsi szövetséget vezető emberei, akkoriban Bécsbe küldött, hogy azok a bécsi collegáknak az itteniek

»barátságos érzületét« tolmácsolja. Most jön azonban a csattanó, a mit mi már akkor megjósoltunk. *A befolyt 50,000 koronából, a mely legnagyobbbrészt szegény osztrák kisárusok filléreiből adódott össze 45,000 korona hiányzik.* A könyvek jelenleg a törvényszéknél vannak átvizsgálás végett. Hogy vajjon a pénzt ellopták, vagy hogy rosszul gazdálkodtak az itt mellékes, a földolog — a pénz nincs meg.

Mire lett volna jó ez a sorsjáték, az persze mind e mai napig rejtély előttünk, mert ez összeg kamataiból alig lehetett volna 3 dohányárust ellátni. Ismét arra lyukadunk ki, miszerint a dohányárusok ne vezetessék magukat idegen elemekkel, mert mennél inkább segélyre szorul valamely szakmakör, annál többen kívánnák kiszipolyozni.

Már majdnem sikerült ezeknek a bécsi »vállalkozóknak« és »emberbarátoknak« a mi kisárusainkat is becsapni, de szerencsére a m. kir. pénzügyminiszterium sokkal óvatosabb bécsi kollegájánál. A bécsi szövetkezet elnöknője, a ki ezt már előre látta hónapokkal ezelőtt lemondott tiszttségéről. Látható, hogy a nők legtöbbszörre nagyobb éleslátással bírnak, mint a férfiak.

Az adóemelés. A Bud. Tud. jelenti: A budapesti kereskedelmi és iparkamara tudvalevőleg fölterjesztéssel élt a kormánynál a tervbe vett nagymértékű adóemelések ellen. A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság most arról értesítette a kamarát, hogy a pénzügyminiszter rendelete folytán arra utasította az adóketőbizottságok összes előadóit, hogy adóemeléseket csak oly esetekben hozzanak javaslatba, a mikor azok teljesen megokoltak, más esetekben ellenben tartózkodjanak az adóemelések javaslatba hozatalától.

Állami napidijasok a pénzügyi államtitkárnál.

Az állami napidijasok országos szövetsége szombaton nagy küldöttséggel tisztelgett Popovics Sándor pénzügyi államtitkárnál. A küldöttség vezetője Benedek József elnök arra kérte az államtitkárt, hogy a napidijasok memorandumát, a melyet Batthyány Tivadar gróf, a szövetség védője adott át a pénzügyminiszternek, vegye pártfogásába. Popovics államtitkár válaszában hangoztatta, hogy a kormány bizonyára szívesen veszi pártfogásába a napidijasok ügyét. Elismeri, hogy a napidijasok javadalmazása és a mai létviszonyok között nincs meg az arány s e bajon segíteni kell. Biztosította a napidijasokat, hogy mihelyt a pénzügyi helyzet csak némileg javul a napidijasok helyzetén is javítani fognak. A küldöttség tagjai az államtitkár válaszát nagy éljenzéssel fogadták.

Szerkesztői üzenetek.

H. urnak, Budapest. Ezen urnak fecsegése és kolnyeleskedése cseppet sem érint bennünket. Valamennyi tisztességtelen eszköz, hogy minket hallgatásra kényszerítsen, nem fog rajtunk. Ezt az urat ugyan nem ismeri senki — de bennünket ismernek.

Kistőzsdés, Budapest. Nem! Ami lapunk nem az, melyet ön a nagytrafikban hirdetve látott, tudjuk ugyanis igen jól, hogy ép azokat a dolgokat, miket az illető nagytrafik ajánl, a tisztességes kistőzsdések nem vásárolják. Egyébként, aki a viszonyokat ismeri, joggal utál egy eljárást, mint a szóban levő, mely ép oly komisz, mint a tárgy, amelyről szó van valamint annak keletkezése.

S. B. Budapest. Sajnálattalunkra nem közölhetjük eme jogos panaszát, mivel az illető üzlettulajdonos azt hihetné, hogy üldözzük, ami tőlünk távol van, jóllehet az ő üzleti modora ezt megérdemelné. Küldje el panaszát egyenesen a fővárosi pénzügyigazgatóságnak.

W. Ábr. B. Junius 12-én azt írta nekünk, hogy abból a csekély keresetből, melyet az ön nagytőzsdéje jövedelmez, tönkre kell mennie. Erre junius 16-án azt válaszoltuk önnek, hogy hiszen visszaadhatja az engedélyt és feladhatja az üzletét: És erre ön tegnap azt írja nekünk: „ha a nagytőzsdét feladom miből, éljek?“ Tisztelt ur, erre valóban nem tudunk válaszolni.

L. A. ur, A. A. beküldött átkozódása találjon itt helyet: „Legyen egy háromeletes házad és egy lapot nagytrafikosok részére *kelljen kiadnod!*“

M. I. asszony, Budapest. A nagytőzsdében tiltva van önre mellékeiket ráerőszakolni. És nem igaz, hogy ön kénytelen nyitott dobozokat eloadni, minthogy e gyárból teljesen zárt dobozok kerülnek ki.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyrusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny számos következménye, hogy a dohánynagyrusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárulásával. Ezen visszas állapokra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyrusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti,** továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák.** Elster és Topf lemergi cég kívánatra szívesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagyrus és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Die Grosstrafik ohne Kleintrafik. — Consumverein der Tabakkleinverschleisser. — Vermischte Nachrichten.

Die Grosstrafik ohne Kleintrafik.

Eine sonderbare Art Dinge zu erledigen, welche den Wunsch und das Interesse des kleinen Mannes bilden, scheint sich bei unserem Finanz-Ministerium eingebürgert zu haben. Man kümmert sich einfach nicht darum, ob diese Wünsche gerecht oder ungerecht sind, ja man geht sogar so weit, dass man die Verordnungen der Unterbehörden ignoriert und lässt alles hübsch beim Alten.

Eine in Februar d. J. erlassene Verordnung, welche den hauptstädtischen Grosstrafikanten nicht passt, schläft irgendwo den Schlaf des Ungerechten, in irgend einer Schublade und die armen Kleinverschleisser in deren Interesse diese Verordnung gelegen ist, sollen das Nachsehen haben. Eben so ist es mit der Frage der Grosstrafik in der Hauptstadt, deren jede auch gleichzeitig den Kleinverschleiss ausübt. Trotzdem wir nachgewiesen haben, dass diese Anomalie in Wien schon längst nicht existirt und dort kein einziger Grosstrafikant eine Kleintrafik besitzt, trotzdem wir den gewiss sehr kompetenten Zeugen, Sr. Excelenz des Herrn Geheimrath Béla Gränzenstein anführen, der die Absicht hatte, diese Ungerechtigkeit abzustellen, rührt sich gleichwohl keine Hand um diesem Zustande, der in der Hauptstadt allein tausend Staatsbürgern wesentlichen Schaden zufügt zu ändern.

Der hauptstädtische Grosstrafikant ist in der Lage die Kleintrafik entbehren zu können, weil er auch auf leichtester Art seine Spesenlast um mehr als die Hälfte zu reduzieren im Stande ist.

Der hauptstädtische Grosstrafikant zu welchem gewöhnlich 2—3—400 Kleinverschleisser angewiesen sind, welche ihn aufsuchen müssen, kann sein Geschäft in einer

Seitengasse ausüben und muss nicht die theuersten Lokale der Hauptstadt occupiren.

Er wird alsdann auch eine Menge Kosten ersparen, die dormalen der Nutzen aus dem Detailgeschäft bestreiten muss, also auf Kosten der Kleintrafikanten ausgegeben werden, da diese im Bereiche der Hauptstadt dadurch, um eine Million Kronen weniger vereinnahmen.

Aufs Geradewohl wollen wir hier ein Beispiel bringen, wodurch bewiesen werden soll, dass der hauptstädtische Grosstrafikant keine Kleintrafik benöthigt. Die Grosstrafik im X-ten Bezirk consumirt jährlich im Grossen, 4 Millionen Kronen, wofür sie eine Provision von $\frac{7}{10}$ Prozen, daher 28000 Kronen vom Staate erhält.

Hiezu ist erforderlichlich!

1. Ein Magazin in einer Seitengasse für	600 Kr.
2. Ein Comis mit einem Gehalt von	3000 „
3. Zwei Hausknechte, Gehalt	2000 „
4. Zufuhren jährlich	600 „
5. Verlust an den Kisten	1600 „
6. Steuer	2400 „
Diverse Kleinigkeiten	1000 „
<hr/>	
macht zusammen	11200 Kr.

Es stellt sich daher das geschäftliche Resultat, hinsichtlich des Nutzens wie folgt:

Einnahmen an Provision	28000 Kr.
Ausgaben	11200 „
<hr/>	
Reinnutzen	16800 Kr.

Wir bemerken hiezu, dass es sich dabei um faktische, wahrheitsgetreue Daten handelt, die auf vollständige Sachkenntniss Anspruch machen, denn ebenso die zu leistende Arbeit erfordert keinen grösseren Apparat, wie er hier geschildert steht, noch bedarf es eines grösseren Hoflokales, als eines solchen wie wir es für den geringen Betrag anrechnen. Und was das investirte Kapital betrifft, so genügen mit Rücksicht auf den eingeräumten

zinsfreien Kredit, noch weitere 40000 Kronen, die daher nebst der gut bezahlten Arbeit des Eigenthümers glänzend verzinst sind.

Man müsste dennoch annehmen, dass ja ein solcher Grosstrafikant dem für seine eigene Arbeit, (falls er dieselbe überhaupt versieht) ein Betrag zufällt, den ein Staatssecretair kaum erhält, ja ganz zufrieden sein kann. O, weit gefehlt! Man will mehr, viel mehr verdienen und so setzt man alles daran um die Kleintrafik nicht zu verlieren. Denn mit dieser Kleintrafik stellt sich die Sachlage anders und zwar:

Provision der Grosstrafik . . .	28000 Kr.
„ der Kleintrafik nach	
einem Consum von 300000 Kr.	<u>30000</u> „
	58000 Kr.

Hiezu kommen noch die für die Nebenartikel erzielte Gewinne im Betrage von zumindest 10000 Kr., Zusammen 68000 Kr.

Die Spesenlast beträgt:

1. Lokalmiethe	12000 Kr.
2. Comis	4000 „
3. Diener	1200 „
4. Hausknecht	1000 „
5. Kleintrafik Bedienung . . .	3000 „
6. Zufuhren	600 „
7. Verlust an Kisten	1600 „
8. Steuer	2400 „
9. Diverse Ausgaben	<u>1000 „</u>
Zusammen	26800 Kr.

Wir rekapituliren daher:

Einnahmen	68000 Kr.
Ausgaben	<u>26800 „</u>
verbleibt Reinnutzen	41200 Kr.

Selbstverständlich trifft dieses Resultat nicht überall zu und es gibt in der Hauptstadt sogar Grosstrafiken mit höheren Consum, die weit weniger verdienen, wie es auch solche gibt, deren Eigenthümer nur sehr bescheiden von ihrem Geschäfte leben können.

Aber am Ende, gerade für diejenigen, die heute wenig verdienen, wäre es praktischer und zweckmässiger, wenn sie ohne Kleintrafik existiren würden, da gerade bei diesen der Gesamtnutzen in spesen aufgeht und manchmal gar nicht hinreicht.

Es liegt in der Natur der Sache, dass sich Leute, die einen solch imensen Nutzen erzielen, wie wir ihn oben geschildert haben, mit aller Kraft dagegen wehren, die Kleintrafik zu verlieren.

Geschähe diess nicht zum grossen Nachtheile der in Budapest existirenden 1000 Kleinverschleisser, deren grösster Reinnutzen kaum 2000 Kronen übersteigt und deren Mehrzahl sich mit einem Nutzen von 3—400 Kronen begnügen muss dann würden wir nichts dagegen haben, dass es auch glückliche Menschen gibt, die dafür, dass sie andere Leute arbeiten lassen, jährlich mühe-los 40000 Kronen einsacken.

Aber wie gesagt, die Noth der Kleinen ist gross, es geht nicht weiter. Der Consum von einer Million jährlich muss den Kleinverschleissern der Hauptstadt zufallen, die grossen haben vollständig genug, wenn sie in der angedeuteten Weise von ihrer Provision leben.

Man vermeine nicht, dass wir ermüden werden unser vorgestecktes Ziel durchzusetzen. Wir werden die Sache nicht auf sich beruhen lassen und die Hilfe selbst der höchsten Faktoren des Landes anrufen, für die arg bedrängten armen Kleinverschleisser, jener Tagelöhner des Staates, welche die Heller welche sie Tag und Nacht vereinnahmen, auf den Cassatisch Jener legen müssen, die ihnen die schwerste Konkurrenz machen. Die Kleintrafik der Grosstrafikanten in der Hauptstadt, ist ein Schandfleck unseres Jahrhunderts, das sich das gerechte und humane nennt.

Consumverein der Tabakkleinverschleisser.

Unser Aufruf behufs Gründung eines Consumvereins unter den Tabakverschleisser fand, wie sich erwarten liess, allenthalben eine enthusiastische Aufnahme. Die ausgegebenen Subscriptionsbogen tragen fast sämtlich die Unterschriften jener Kleinverschleisser welche dem neuen Verein nicht nur beizutreten wünschen, sondern die auch entschlossen sind, auf die Gefahr einige Wochen lang weniger zu verkaufen, sämtliche österreichische Fabrikate aufzulassen und keinen einzigen Artikel der Rauchrequisiten Branche auf Lager zu halten, welcher nicht hier in Ungarn erzeugt wurde.

Ja wir erhielten sogar bereits von zwei in Galizien ansässigen Fabrikanten die Mittheilung, dass sie diesem Consumvereine beitreten werden, und zu diesem Zwecke hier in Ungarn Fabriken errichten werden.

Aber auch das Publicum scheint sich für die Angelegenheit sehr zu interessieren. Folgender Brief den wir erhalten mag diess zur Genüge beweisen.

Sehr geehrte Redaktion!

Gestern las ich in einer Tabaktrafik den Aufruf welchen Ihr geschätztes Blatt zum Zwecke der Gründung eines Konsumvereines unter den Trafikanten erlassen und muss ich bekennen, dass mich die Angelegenheit sehr überrascht hat. Es wäre mir nämlich nicht im Traume eingefallen, dass in den kön. ung. Tabakverschleissern etwas anderes verkauft wird, als ungarisches Fabrikat. Dass man eine Papierzigarenspitze aus Böhmen beziehen muss, hätte ich niemals gedacht. Unter solchen Umständen ist es ja kein Wunder, wenn man hier anstatt Geld in das Land zu bringen, solches in die Fremde schickt und zudem noch für solche Artikel, deren Bezug aus Oesterreich beschämend für unsere Industrie, aber noch beschämender für den hier herrschenden, nichtpatriotischen Geist der manche Kreise beseelt, Zeugnis ablegt. Ihr geschätztes Blatt hat durch den Aufruf an die Verschleisser nur das gethan, was es thun musste um auf diesem Wege einen Fehler, der bisher begangen wurde gutzumachen. Ein besonderes Verdienst um die Sache wird sich Ihr geschätztes Blatt erwerben *wenn es dafür Propaganda macht, das das Publikum weder Zigarrenspitze noch Zigarettenpapier, noch Zündwaaren, in einer Trafik kaufen soll, wo nicht die Mitgliedschaft zu diesem Konsumvereine im Geschäftslokale so dentlich ersichtlich sein wird, wie die Trafik Lizenz.* Natürlich dürfte selbstverständlich kein Mitglied etwas anderes auf Lager halten, als ungarisches Fabrikat.

Für die Veröffentlichung dieser Zeilen dankt bestens Ihr sehr ergebener

Madarassi Béla.

Wir danken dem geschätzten Einsender für seine uns mitgetheilte Idee, die wir auch in der demnächst abzuhaltenden Sitzung der Tabakkleinverschleisser zur Sprache bringen werden.

Vermischte Nachrichten.

Der Quittungstempel der Grossverschleisser.

Bekanntlich wurde von Seite des Finanz-Ministeriums eine Quittungstempelgebühr für die Grosstrafikanten eingeführt, welche diese nach ihrer, für den Verschleisse der Waaren an die Kleintrafikanten, erhaltenen Provision, zu entrichten haben. Nachdem der Verband der Grosstrafikanten, trotz unserer gegentheili-

gen seinerzeitigen Ansicht, jedem Grosstrafikanten separat die Reclamation gegen diese Gebühr Auftrag wurden auch all jene Grossverschleisser, welche dagegen rekurirten, abgewiesen und hat demnach auch jeder die Gebühr einzuzahlen.

Wir begreifen es wahrlich nicht, wozu der Verband der Grosstrafikanten überhaupt da ist. Wenn an seiner Spitze nicht ein tüchtiger Advocat steht, der für die Verbandmitglieder den Nachlass dieser sehr ungerechten Besteuerung erwirkt, ist jenen Mitgliedern die in der Provinz leben und nur einen sehr geringen Verdienst haben gar nichts mit ihm gedient. Denn dass die Leute die Gebühr zur Erhaltung des Verbandes, zum Wohle der hauptstädtischer Grosstrafikanten bezahlen, ist ja Thatsache.

Tabaktrafikanten Loose. Nach dem Muster einiger speculativer Leute in Wien welche sich an den armen Tabakverschleissern bereichern möchten, hat es auch die hiesige Tabakgrossverschleisser Verband versucht beim Finanz Ministerium um die Bewilligung zur Veranstaltung einer Lotterid anzusuchen, doch ist den einreichen das Finanz-Ministerium glücklicherweise nicht entgegengekommen und hat das Gesuch abgewiesen. Der hiesige Verband hat sogar zwei Personen die ebensowenig Trafikanten sind, wie die Leiter des Wiener Vereins, damals nach Wien entsendet um seinen collegialen Gefühle dem dortigen Verein zu übermitteln. Nun stellt sich unsere damalige Vorhersage heraus. *Von den eingeschlossenen 50.000 Kronen, welche ja zumeist die armen Kleinverschleisser in Oesterreich zusammengeschossen haben, fehlen nicht weniger als 45.000 Kronen.* Die Bücher liegen gegenwärtig bei Gericht zur überprüfung. Ob das Geld gestolen oder verwirthschaftet worden ist, bleibt sich ja gleich, das Geld ist nicht da, das ist das Ergebnis. Wozu übrigens diese Lotterie gut war, ist nicht einzusehen, da man ja von dem Zinsenerträgniss derselben kaum drei Trafikanten hätte versorgen können. Abermals zeigt es sich, dass die Tabakverschleisser sich von keine fremden Elemente leiten lassen sollen. Je hilfsbedürftiger eine Branche ist, destomehr Schmarotzer drängen sich an ihr heran, um sie auszubeuten! Beinahe wäre es diesen Wiener »Unternehmern« und »Wohlthäter« gelungen auch unsere Kleinverschleisser in die gelegte Falle zu ziehen, wäre das kön. ung. Finanz-Ministerium nicht vorsichtiger gewesen, als das österreichische war. Die Präsidenten des Wiener Vereins, welche wahrscheinlich das Resultat vorhersah hatte sich schon vor Monaten vom Verein zurückgezogen. Man sieht, Frauen sind oft scharfblickender als Männer.

Ein Nothschrei! Die Vermehrung der Tabaktrafikanten in der Hauptstadt nimmt täglich zu anstatt ab: Die arg bedrängten Tabakverschleisser, die im Vorjahre ohnehien einen viel geringeren Umsatz machten, als in den früheren Jahren, stehen nunmehr vor der Gefahr noch weniger zu vereinnahmen, Zudem sind bekanntlich

die Miethpreise für die Lokale, die Lebensmittel, kurz Alles was Ausgaben anbelangt erheblich gestiegen. Nachdem der Verdienst eines jeden Tabakverschleissers ein bestimmt begrenzter ist, ist es auch selbstverständlich, dass jede neu errichtete Trafik, der Nachbartrafik den Bissen Brot aus dem Munde nimmt. Würden die neuen Tabaktrafiken auf solchen Plätzen errichtet werden, wo neu angelegte Gassen, Strassen, oder Platze eröffnet werden, dann ginge es noch hien; allein, die seit kurzen Zeit neu bewilligten Trafiken befinden sich sammt und sonders in unmittelbarer Nähe von Verschleisslokalen, die ohnehien bloss vegetiren. Dazu kommt noch die Konkurrenz der Grosstrafikanten, deren Umsatz im Kleinen eine Million Kronen ausmacht und die auch ohne Kleinverschleiss recht gut leben können. Eine Abhilfe erwarten die Tabakkleinverschleisser nur von Seite der Regierung die hier radikal eingreifen müsste.

Die Besteuerung des Zigarettenpapiers in Deutschland. Die demnächst ins Leben tretende,

beretis sanktionirte Gesetzesnovelle bezüglich der Besteuerung des Tabakes, der Cigarre und Cigarette, enthält auch Bestimmungen über Besteuerung des Cigarettenpapiers, welche Letztere sehr empfindlich auf die Fabrikation wirken dürfte. Denn die Kontrolle welche dabei eingeführt wird ist eine solche, die jedes amtliche Organ, dem sie unterliegt, vexakatorisch vorzugehen im Stande ist falls es nur will. Derart darf aber ein Gesetz nicht beschaffen sein, dass es lediglich von der Gewissenhaftigkeit der Beamten abhängt, wenn eine Amtshandlung nothwendig ist. Es wäre weit richtiger gewesen, wenn die Besteuerung gleich wie es bei uns bei dem Spritus der Fall ist, an Ort und Stelle der Fabrikation, oder das des Zollamtes vorgenommen worden wäre und umgekehrt, jene Papiere die nachgewiesenerweise zu anderen Zwecken benützt werden, der Rückvergütung des eingezahlten Betrages theilhaftig würden. Es wird sich ja übrigens sehr bald zeigen, welche grosse Wirkungen diese kleinen Ursachen hervorbringen.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalon gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitünő minőségüknél fogva, több világkiállitáson nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA
V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST
VI., Kemnitzer-utca 10.